

Corporate Social Responsibility as an innovative component of sustainable development

Iryna Malyk

Management Department, National Technical University of Ukraine "Kyiv Polytechnic Institute",
UKRAINE, Kyiv, Peremohy ave 37,
E-mail: imalyk@yandex.ru

In the article there were analyzed the theoretical-methodological grounds for development of the corporate social responsibility and its genesis. There was researched the evolution of scientific approaches and the basic world tendencies for this concept's development were determined. The peculiarities of the socially responsible approaches' introduction in the activities of domestic enterprises are determined.

In the socialization process of Ukraine's economy the economic efficiency of enterprises is increasingly supplemented by social and environmental indicators.

Reorientation of society on sustainable development requires changes in current practices of management. And corporate social responsibility is an innovative component of such sustainable development.

The rapid growth of social problems and environmental degradation in Ukraine actualize a creation and support of sustainable development.

Sustainable development is defined as a harmonious, balanced progress of the whole earth civilization or individual countries, when in the process of innovative intensive economic countries development a complex of issues of environmental protection, elimination of exploitation, poverty and discrimination is positively solved.

Formation of the sustainable development concept implies to an integrated approach to activities in three key areas: social, economic and environmental.

Successful implementation of sustainable development requires focus on issues of community, integrity in the performance of economic, social and environmental measures, especially presence of responsibility and leadership at the local level.

Innovative aspect of the CSR concept is to attract all stakeholders: shareholders, employees, investors, customers, suppliers, community, media, NGOs, etc. and to direct them to follow the course of sustainable development.

Prosperous solution of the most actual socio-economic problems of society and individual countries can be achieved through sustainable economic development. The conducted research allowed to determine that CSR is an innovative tool for sustainable development.

Корпоративна соціальна відповідальність як інноваційна складова сталого розвитку

Ірина Малик

Кафедра Менеджменту, Національний технічний університет України "Київський політехнічний інститут",
УКРАЇНА, м.Київ, пр.-т Перемоги, 37,
E-mail: imalyk@yandex.ru

Проаналізовано концепцію сталого розвитку підприємств та визначено її взаємозв'язок із корпоративною соціальною відповідальністю. Досліджено еволюцію концепції корпоративної соціальної відповідальності та особливості її впливу на діяльність вітчизняних підприємств. Визначено, що корпоративна соціальна відповідальність є інноваційною складовою сталого розвитку.

Ключові слова – бізнес-етика, заінтересовані сторони, інноваційна складова, корпоративна соціальна відповідальність, сталий розвиток.

I. Вступ

Вплив глобалізаційних та трансформаційних процесів на економіку України призвели до зміни статусу підприємства в системі ринкових відносин, що вплинуло на підходи до оцінювання його ефективності та конкурентоспроможності.

Економічна ефективність підприємств, в процесі соціалізації економіки України, все більше доповнюються соціальними та екологічними показниками. Така переорієнтація суспільства та суб'єктів господарювання на сталий розвиток потребує внесення змін до сучасної практики управління підприємствами, інноваційною складовою чого виступає корпоративна соціальна відповідальність (КСВ).

Питанню корпоративної соціальної відповідальності було присвячено багато досліджень вітчизняних та за рубіжних вчених, зокрема І. Беляєвої, Ю. Благова, К. Девіса, А. Керолла, Ф. Котлера, Л. Ненсі, О. Осінкіної, І. Петрової, О. Степанової, та ін. Теоретичним засадам сталого розвитку в умовах транзитивної економіки присвячені праці І. Александрова, Л. Дейнеко, О. Осауленка, Л. Мельника, Е. Хлобистова. Поза увагою ще залишаються питання, пов'язані з необхідністю вдосконалення відповідного механізму забезпечення сталого розвитку в системі управління підприємствами та не існує єдиної думки щодо ролі та впливу корпоративної соціальної відповідальності на процеси сталого розвитку. Саме тому, метою даного дослідження є концептуальне визначення та обґрунтування ролі корпоративної соціальної відповідальності як інноваційної складової сталого розвитку підприємств України.

II. Визначення концепції сталого розвитку підприємств

Стрімке зростання кількості соціальних проблем та погіршення екологічної ситуації навколишнього середовища України актуалізують створення та забезпечення сталого розвитку.

Сталий розвиток визначається як гармонійний, збалансований, безконфліктний прогрес всієї земної цивілізації чи окремих країн, коли в процесі інноваційного інтенсивного економічного розвитку країн одночасно позитивно вирішується комплекс питань щодо збереження довкілля, ліквідації експлуатації, бідності та дискримінації [1].

Формування концепції сталого розвитку передбачає комплексний підхід до діяльності в трьох ключових сферах: соціальній, економічній та екологічній. Економічний підхід дозволяє оптимально використовувати обмежені ресурси та застосовувати природо-, енерго- і матеріалозберігаючі технології для створення сукупного доходу, який забезпечуватиме збереження фізичного природного, або людського капіталу, з використанням якого цей сукупний дохід створюється.

Екологічна складова сталого розвитку відповідає за забезпечення цілісності біологічних і фізичних природних систем, їх життєздатність. Соціальна складова орієнтована на людський розвиток, на збереження стабільності суспільних і культурних систем, на зменшення кількості конфліктів у суспільстві.

III. Еволюція наукових підходів до формування корпоративної соціальної відповідальності підприємств

Концепція КСВ базується на понятті бізнес-етики, яка контролює етичну поведінку членів компанії і інших партнерів в процесі досягнення мети компанії.

Концепція корпоративної соціальної відповідальності була запропонована К. Девісом у 1975 р. Вона охоплює п'ять ключових положень [2]:

1. Соціальна відповідальність виникає із суспільної влади.
2. Бізнес має діяти як двостороння відкрита система: водночас враховувати вплив суспільства та бути відкритим у своїх операціях для громадськості.
3. Соціальні витрати мають бути ретельно обчислені й розглянуті з погляду правомірності їх віднесення до собівартості виготовлення продукту.
4. Соціальні витрати, що розподіляються за кожним продуктом, в кінцевому підсумку сплачуються споживачем.
5. Ділові організації, як і громадяни, залучаються до відповідальності за розв'язання поточних соціальних проблем.

В процесі аналізу діяльності багатьох корпорацій, К. Девіс дійшов висновку, що соціальна відповідальність сприяє розвитку компаній, і навпаки, уникнення соціальної відповідальності звужує можливості успіху організацій.

IV. Корпоративна соціальна відповідальність – інструмент сталого розвитку

Успішне запровадження стратегії сталого розвитку потребує орієнтації на проблеми громади, цілісності у виконанні економічних, соціальних та екологічних заходів, особливо наявності відповідальності та лідерства на місцевому рівні.

Інструментом сталого розвитку, який дозволить реалізувати його соціальну складову є корпоративна соціальна відповідальність. Інноваційність даного елемента полягає у залученні до КСВ усіх заінтересованих сторін: акціонерів, працівників, інвесторів, споживачів, постачальників, громади, засобів масової інформації, неурядових організацій тощо та спрямування їх на дотримання курсу сталого розвитку.

Подібний крок дозволяє визначити КСВ як добровільну діяльність підприємств, яка перевищує визначені у законодавстві вимоги до їх роботи та охоплює екологічну, суспільну, трудову та економічну сфери відповідальності перед навколишнім середовищем, суспільством в цілому, територіальними громадами, працівниками, постачальниками, споживачами, акціонерами [3].

Висновок

Проведено теоретичне узагальнення наукової проблеми, що виявляється у процесах посилення впливу соціальних факторів на можливості економічного розвитку, спрямованість та якість трансформаційних процесів в Україні.

В результаті дослідження наукових підходів до становлення та розвитку КСВ було визначено зміни розуміння суті корпоративної соціальної відповідальності підприємства та ключові положення еволюції даної концепції.

Успішне вирішення найбільш гострих соціально-економічних проблем як суспільства в цілому, так і окремої країни може бути досягнуто через забезпечення сталого економічного розвитку. Проведене дослідження дозволило визначити, що інноваційним інструментом переходу до сталого розвитку є КСВ.

Література

- [1] Дейлі Г. Поза зростанням. Економічна теорія сталого розвитку // Пер з англ.; Інститут сталого розвитку. – Київ. – 2002.
- [2] С. К. Prahalad and Michael E. Porter. Harvard Business Review on Corporate Ethics (The Harvard Business Review Paperback Series). HBS Press, 2003. – 208 p.
- [3] Грицина Л. А. Генезис розвитку корпоративної соціальної відповідальності підприємства / В. М. Нижник, Л. А. Грицина // Вісник Хмельницького національного університету. Економічні науки. – 2006. – Т. 3, № 6. – С. 16–19.